

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. D. P.**, zast. Mgr. Janem Mušálkem, advokátem, se sídlem Havlíčkovo nábřeží 2728/38, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2021, č. j. MSK 31015/2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 3. 2023, č. j. 22 A 60/2021-30,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 3. 2023, č. j. 22 A 60/2021-30, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 6. 5. 2021, č. j. MSK 31015/2021 a rozhodnutí Městského úřadu Petřvald ze dne 18. 1. 2021, č. j. MěÚP 263/2021, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti ve výši 20.342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jana Mušálka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 5. 2021, č. j. MSK 31015/2021, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Petřvald, odboru výstavby a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“) ze dne 18. 1. 2021, č. j. MěÚP 263/2021, jímž byl podle § 129 odst. 2 a 3 a § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), dodatečně povolen soubor staveb

zahrnující rodinný dům, vodovodní přípojku, kanalizační přípojku, odvádění dešťových vod, venkovní část domovního rozvodu NN a oplocení na pozemcích parc. č. XA, XB v k. ú. P. u K.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 30. 3. 2023, č. j. 22 A 60/2021-30, zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Krajský soud v tomto rozsudku mimo jiné uvedl, že rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 30. 1. 2019 byla stavebníkovi předmětného souboru staveb povolena výjimka z § 25 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 501/2006 Sb.“), kterou mu bylo umožněno snížit požadovaný odstup mezi rodinnými domy v místě stavby u č. p. X na 5,04 m (z vyhláškou požadovaných 7 m). Soubor staveb byl oproti původnímu povolení posunut o 2,63 m jihozápadně od veřejné komunikace a o 0,24 m severovýchodně směrem od hranice sousedního pozemku parc. č. XC. Stavební úřad zahájil řízení o odstranění stavby a vycházel z výše uvedené výjimky s ohledem na to, že povolený odstup staveb byl zvětšen. Přitom neshledal důvod pro nové rozhodnutí o povolení výjimky. Krajský soud seznal, že za těchto okolností by bylo nadbytečné a nevhodné rozhodovat znovu o povolení výjimky, neboť bylo vyhověno požadavkům výjimky dříve udělené. Současné umístění předmětného souboru staveb tedy nemůže porušovat obecné požadavky na využívání území co se odstupem staveb týče, takže nedošlo ani k porušení § 90 odst. 1 písm. a) a § 92 odst. 2 stavebního zákona. Žalobce ostatně netvrdil žádné konkrétní porušení ani že by se posunutí souboru staveb dotklo jeho práv. Stejně tak nebylo možné z tvrzení žalobce seznat, v čem spatřoval porušení § 169 odst. 2 stavebního zákona. Pravomocné rozhodnutí o povolení výjimky je nadáno presumpcí správnosti a je podkladem pro rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. Předmětem přezkumu je rozhodnutí o dodatečném povolení konkrétního souboru staveb, nikoli jakékoli stavby, jak nastínil žalobce. Rozhodnutí žalovaného shledal krajský soud přezkoumatelným, přičemž žalobce jeho závěry nosným způsobem nerozporoval. Žalobce dále namítal újmu v podobě nemožnosti účastnit se nového řízení o povolení výjimky z § 25 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Jednalo se však pouze o hypotetickou újmu, neboť nebyl shledán důvod pro nové řízení o povolení výjimky.

[4] Krajský soud nepovažoval za relevantní žalobní bod tvrzení žalobce týkající se nepřiléhavosti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 69/2011-176, v argumentaci žalovaného. Pouze pro úplnost dodal, že z uvedeného rozsudku nevyplývá, že v řízení o dodatečném povolení stavby je správní orgán povinen rozhodovat o povolení výjimky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost, kterou doplnil v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu. Stěžovatel kasační stížnost podřadil pod důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

pokračování

[6] Stěžovatel namítá, že namísto povoleného rodinného domu, který byl součástí souboru staveb stavebníka a pro který bylo vydáno rozhodnutí o povolení výjimky z odstupových vzdáleností, byl postaven jiný dům bez patřičného povolení. Nesouhlasí přitom s názorem, že je možné vztáhnout výjimku udělenou pro nerealizovanou stavbu ke stavbě jiné. Takový názor považuje za rozporný se smyslem a účelem úpravy rozhodování o výjimce ve smyslu § 169 odst. 2 stavebního zákona. Žalovaný i krajský soud zredukovali účel § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. na pouhé udržení odstupu mezi stavbami. Podle stěžovatele nelze přisvědčit závěru krajského soudu, že větší vzdálenost mezi domy je principiálně žádoucí, takže lze povolit stavbu, pro niž nebylo vydáno rozhodnutí o povolení výjimky z obecných požadavků na výstavbu, ale je od domu o 24 cm vzdálenější, než měl být v ostatních směrech odlišně umístěný dům, pro který stavebník disponoval výjimkou. Účelem stanovení minimálních odstupových vzdáleností totiž není vzdálenost samotná, ale zachování chráněných hodnot vymezených v § 169 odst. 2 stavebního zákona a v § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Naplnění tohoto účelu není možné přezkoumat posouzením jediného parametru stavby, neboť není možné seznat, jak budou předmětnou stavbou ovlivněny parametry ostatní. Zákon proto vyžaduje, aby bylo o výjimce z obecných parametrů vedeno řízení. K tomu stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2010, č. j. 1 As 77/2010-95, z něhož vyplývá, že pokud se rozhodnutí o výjimce vztahuje k určitému způsobu využití pozemku (zde umístění stavby určitých parametrů), je vyloučeno, aby bylo toto rozhodnutí vztaheno k jinému způsobu využití pozemku (jinému umístění stavby). Dále stěžovatel argumentuje § 129 odst. 3 písm. c) stavebního zákona, z něž vyplývá požadavek, aby stavebník nebo vlastník pozemku prokázal, že stavba není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu.

[7] Závěr krajského soudu i žalovaného, že řízení o povolení výjimky nebylo vyžadováno z důvodu hospodárnosti řízení, podle stěžovatele odporuje požadavkům formulovaným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2007, č. j. 1 As 46/2006-3. Jejich postup je rovněž v rozporu se závěry Nejvyššího správního soudu obsaženými v rozsudku ze dne 14. 8. 2011, č. j. 1 As 69/2011-3. Stěžovatel tvrdí, že v důsledku postupu správních orgánů a krajského soudu nemohl uplatnit případné námitky v řízení o výjimce z obecných požadavků na výstavbu ohledně stavby, která byla skutečně realizována. Poukazuje přitom na skutečnost, že realizovaná stavba byla zcela jiná, co se týče výškových poměrů, svou pozicí ve vztahu k obytným místnostem domu stěžovatele, vlivem posunu stínění aj.

[8] Stěžovatel dále vznáší námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť je nedostatečně a nesrozumitelně odůvodněn. Zejména jsou nesrozumitelné závěry krajského soudu obsažené v odstavcích 14 a 15 napadeného rozsudku. Krajský soud rovněž v odstavci 2 vycházel z jiné žalobní argumentace, než jakou stěžovatel uvedl.

[9] S ohledem na výše uvedené se stěžovatel domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvádí, že stejně jako své rozhodnutí pokládá napadený rozsudek za zákonný a věcně správný, a proto na ně odkazuje. Tvzení stěžovatele obsažená v doplnění kasační stížnosti nepřinášejí žádné nové skutečnosti, které by dokládaly nesprávnost jeho postupu, přičemž stěžovatel z velké části opakuje argumentaci uplatněnou již v odvolání a následně v žalobě. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost byla podána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[12] Podle písm. a) zmíněného ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Podle písmena d) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

[13] Úvodem Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel do jisté míry v kasační stížnosti skutečně opakuje svoji žalobní argumentaci, jak uvádí žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti. V minulosti Nejvyšší správní soud dovodil, že „*aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu.*“ (usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS.). V nyní projednávané věci je způsob, jakým stěžovatel brojí proti závěrům krajského soudu, ospravedlnitelný vzhledem k tomu, že se krajský soud v zásadě ztotožnil se závěry žalovaného ohledně nadbytečnosti opětovného rozhodování o povolení výjimky podle § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb. v zájmu procesní ekonomie. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že předložená argumentace je způsobilá kvalifikovaným způsobem zpochybnit závěry krajského soudu, takže je kasační stížnost projednatelná. Nejvyšší správní soud však dodává, že stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem argumentaci ohledně povinnosti stavebníka podle § 129 odst. 3 písm. c) stavebního zákona prokázat, že stavba není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu. Taková námitka je proto podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná, kasační soud se jí proto nezabýval.

[14] Nejvyšší správní soud se následně zabýval otázkou namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. K nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost se Nejvyšší správní soud v minulosti mnohokrát vyjádřil. Například v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, uvedl, že „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.*“ Takovou vadou však napadený rozsudek netrpí, neboť je srozumitelný a je z něj bezpečně zřejmé, jak krajský soud rozhodl.

[15] Obdobně se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně podrobně zabýval nepřezkoumatelností rozhodnutí pro nedostatek důvodů (viz např. rozsudky Nejvyššího

pokračování

správního soudu ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245). Z nich se podává, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; dále z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považuje žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené, či proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí může být případ, kdy soud opomněl přezkoumat některou ze žalobních námitek včas uplatněných, či obsahuje-li odůvodnění rozsudku toliko převzaté pasáže z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž dále rozvádí dopad převzatých závěrů na konkrétní souzený případ a na samotné rozhodnutí ve věci. Ani o tento případ se v souzené věci nejednalo, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Nejvyšší správní soud dodává, že pouhý nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, a ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163). Nepřezkoumatelnost není ani projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Afs 69/2016-24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[16] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že krajský soud nevycházel z jiné argumentace, než stěžovatel předestřel. V odstavci 2 napadeného rozsudku sice žalobní argumentaci stěžovatele chybně parafrázoval, když namísto „nebyla umístěna blíže“ uvedl „byla umístěna blíže“, nicméně z kontextu napadeného rozsudku je zřejmé, že se krajský soud vypořádal právě s argumentací uplatněnou stěžovatelem v žalobě.

[17] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že nebyl naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[18] Podstatou projednávané věci je otázka, zda může stavební úřad vztáhnout dřívější povolení o udělení výjimky z § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. pro nerealizovanou stavbu ke stavbě jiné, či zda je nutné o výjimce rozhodnout vždy ve vztahu ke konkrétní stavbě.

[19] Podle § 90 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, *v územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území.*

[20] Podle § 90 odst. 2 stavebního zákona, *není-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90 nebo jestliže by umístěním a realizací záměru mohly být ohroženy zájmy chráněné tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.*

[21] Podle § 169 odst. 2 stavebního zákona, *výjimku z obecných požadavků na výstavbu, jakož i řešení územního plánu nebo regulačního plánu odchýlně od nich lze v jednotlivých odůvodněných případech povolit pouze z těch ustanovení prováděcího právního předpisu, ze kterých tento předpis povolení výjimky výslovně umožňuje, a jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví a života osob a sousední pozemky nebo stavby. Řešením podle povolené výjimky musí být dosaženo účelu sledovaného obecnými požadavky na výstavbu.*

[22] Podle § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., *vzájemné odstupy staveb musí splňovat požadavky urbanistické, architektonické, životního prostředí, hygienické, veterinární, ochrany povrchových a podzemních vod, státní památkové péče, požární ochrany, bezpečnosti, civilní ochrany, prevence závažných havárií, požadavky na denní osvětlení a oslunění a na zachování kvality prostředí. Odstupy musí dále umožňovat údržbu staveb a užívání prostoru mezi stavbami pro technická či jiná vybavení a činnosti, například technickou infrastrukturu.*

[23] Podle § 25 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., *je-li mezi rodinnými domy volný prostor, vzdálenost mezi nimi nesmí být menší než 7 m a jejich vzdálenost od společných hranic pozemků nesmí být menší než 2 m. Ve zvlášť stísněných územních podmínkách může být vzdálenost mezi rodinnými domy snížena až na 4 m, pokud v žádné z protilehlých stěn nejsou okna obytných místností; v takovém případě se odstavec 4 nepoužije.*

[24] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 5 As 190/2019-43, shrnul, že výjimka z odstupové vzdálenosti podle § 25 vyhlášky je možná tehdy, jestliže (i) právní předpis její povolení výslovně umožňuje, (ii) neohrozí se tím bezpečnost, ochrana zdraví a života osob a sousední pozemky nebo stavby a (iii) řešením podle povolené výjimky bude dosaženo účelu sledovaného obecnými požadavky na výstavbu, což znamená, že odstupy staveb musí splňovat požadavky vymezené v § 25 odst. 1 vyhlášky. Smyslem vzájemných odstupových vzdáleností staveb určených pro bydlení je zajištění kvalitního životního prostředí a vzhledového i jiného nenarušování a nezatěžování prostředí rodinných domů, jakož i zachování estetiky pozemků s rodinnými domy. Je třeba doplnit, že při rozhodování správního orgánu o povolení výjimky je zde prostor pro správní uvážení, možnost pro udělení výjimky však není neomezená. Výjimka nesmí popřít samotnou podstatu a smysl ustanovení, z něhož byla udělena (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2011, č. j. 1 As 96/2010-141, a ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 69/2011-176). Konkrétně v rozsudku sp. zn. 1 As 96/2010, na který stěžovatel odkazuje, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*smyslem výjimek byl a je fakt, že obecně stanovené technické požadavky na výstavbu mohou být v řadě případů dle místních okolností příliš přísné. Možnost povolit výjimku předpokládá posouzení konkrétních okolností případu a zohlednění místních podmínek a vhodnosti stavby v dané lokalitě a typu zástavby.*“

[25] Jedním z faktorů, které je třeba při rozhodování o povolení výjimky zohlednit, je také tzv. „*pohoda bydlení*“, již se rozumí „*souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení; pohoda bydlení je v tomto pojetí dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí, např. nízkou hladinou hluku (z dopravy, výroby, zábavních podniků, ze stavebních prací aj.), čistotou ovzduší, přiměřeným množstvím zeleně, nízkými emisemi pachů a prachu, osluněním apod.; pro zabezpečení pohody bydlení se pak zkoumá intenzita narušení jednotlivých činitelů a jeho důsledky, tedy objektivně existující souhrn činitelů a vlivů, které se posuzují každý jednotlivě a všechny ve vzájemných souvislostech*“ (viz rozsudek Nejvyššího

pokračování

správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005-116). V rámci tohoto neurčitého právního pojmu se posuzují i soukromoprávní námitky vztahující se k imisím. Kritériem rozhodným pro posouzení, zda došlo, či nedošlo k zásahu do pohody bydlení, je intenzita těchto účinků na okolí, tedy zda byla, či nebyla překročena tzv. přípustná míra (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2019, č. j. 1 As 329/2018-66). Stavební úřad musí náležitě zvážit a odůvodnit, zda povolení výjimky z obecných požadavků na výstavbu a dodatečné povolení stavby postavené v rozporu se stavebním povolením nezasahují do práv sousedů nad přípustnou míru (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2005, č. j. 4 As 33/2003-106).

[26] Napadený rozsudek je postaven na závěru, že v zájmu hospodárnosti řízení o dodatečném povolení stavby bylo nadbytečné opětovně rozhodovat o udělení výjimky ve smyslu § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. v případě, že se zvětšila vzdálenost mezi stavbami oproti původnímu záměru, pro který byla příslušná výjimka udělena. S tímto názorem však Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené judikatorní závěry nesouhlasí.

[27] Ze správního spisu vyplývá, a v řízení není sporu o tom, že stavebník postavil stavbu v rozporu s původním stavebním povolením, když stavbu o týchž dispozicích umístil na svém pozemku o 24 cm dále od budovy stěžovatele a o 2,63 m směrem na jihovýchod. Nadto stěžovatel již ve správním řízení namítal, že oproti původnímu povolení se změnily také výškové poměry stavby stavebníka vůči jeho pozemku, neboť předmětná stavba byla postavena na náspu ze stavebních materiálů zbylých na pozemku po demolici domu, který se na pozemku dříve nacházel. Fakticky se tedy jednalo o jinou stavbu, než jaká byla povolena, kvůli čemuž ostatně bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Tato skutečnost přitom mohla mít vliv na intenzitu zásahu do pohody bydlení stěžovatele např. v podobě vyšší míry stínění, jak ostatně stěžovatel namítal již v průběhu správního řízení. Stavební úřad se nemůže vyhnout povinnosti posoudit působení těchto vlivů konkrétní stavby na sousední nemovitosti odkazem na povolenou výjimku pro nerealizovaný stavební záměr, jehož parametry byly ve vztahu k pozemku stěžovatele odlišné oproti fakticky postavené stavbě, a to pouze na základě skutečnosti, že se zvětšila vzdálenost mezi předmětnými objekty, aniž by přihlédl k dalším faktorům. Nelze přitom pominout ani charakter rozhodnutí o povolení výjimky. Nejedná se totiž o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., které by samostatně zakládalo, změnilo nebo závažně určilo práva (rozsudek rozšířeného senátu z 30. 7. 2013, č. j. 8 As 8/2011-66). Pro zachování práv stěžovatele bylo tedy nezbytné, aby stavební úřad posoudil v rámci rozhodování o povolení výjimky vliv skutečně postavené stavby, o jejímž dodatečném povolení, resp. odstranění je vedeno správní řízení.

[28] Lze tedy konstatovat, že krajský soud posoudil předmětnou právní otázku nesprávně, v důsledku čehož byl naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] S ohledem na všechny tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. zrušil. Jelikož by krajský soud v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného, než rozhodnutí obou správních orgánů zrušit kvůli nesprávnému použití dřívějšího povolení o udělení výjimky z § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb. na nyní posuzovanou stavbu, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že povaha věci umožňuje, aby o žalobě sám rozhodl. Proto podle § 110 odst. 2

písm. a) a § 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s. současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro nezákonnost také rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitého přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[30] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o dané věci rozhoduje, a proto musí rozhodnout i o náhradě nákladů celého soudního řízení. O náhradě nákladů řízení před krajským soudem a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatel má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 věta první za použití § 120 s. ř. s.).

[31] Důvodně vynaložené náklady žalobního řízení a řízení o kasační stížnosti tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč, soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč a dále odměna a náhrada hotových výdajů zástupce stěžovatele. Odměna zástupce stěžovatele byla v žalobním řízení určena podle § 11 odst. 1 písm. a), d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za dva úkony právní služby po 3.100 Kč (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby), tedy v celkové výši 6.200 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za každý z uvedených dvou úkonů právní služby, což je celkem 600 Kč. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto byla výše odměny zvýšena o 1.428 Kč, což odpovídá sazbě 21 % z částky 6.800 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. a), d) ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby ve výši 3.100 Kč (sepsání kasační stížnosti). Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za jeden úkon právní služby. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto byla výše odměny navýšena o 714 Kč, což odpovídá sazbě 21 % z částky 3.400 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

[32] Celkové důvodně vynaložené náklady soudního řízení stěžovatele činí 20.342 Kč. Proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit tuto částku úspěšnému stěžovateli na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě, a to k rukám jeho zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. dubna 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu